

Naslov predmeta: **Praktična filozofija**

Število kreditov: 6

Letnik: prvi

Opis vsebin:

- Pojem filozofije kot sistema znanja: poreklo in zgodovinski razvoj; pojmovno-metodološki pristop, kategorialni aparat in problemski diskurz/horizont vodilnih filozofskih šol, smeri in problemov; temeljne filozofske vede; teoretska («prva») vs. praktična filozofija;
- Mesto in vloga praktične filozofije v sistemu znanja: človek kot subjekt delovanja; za razliko od temeljnega vprašanja teoretske filozofije: *zakaj* sploh je bit vsega bivajočega resničnost in kako lahko človek izve resnico o njej, temeljni problem praktične filozofije se glasi: *zakaj je prav, da kot akter nekaj naredim* in, odtod *kako, kaj, kje, s čim in do kdaj* naj to-in-tisto (kar je prav) storim?
- Aristotlova phronesis (praktična modrost) kot temelj praktične filozofije;
- Kantova utemeljitev praktične filozofije na praktičnem umu;
- Utilitarizem kot utemeljevanje praktične filozofije na dejanjih ali pravilih od katerih se obetajo največje možne koristi (sreča, ugodje) za največje možno število ljudi (Bentham, Mill); sodobni utilitarizem kot »utilitarizem pravičnosti« (Trapp);
- Praktična filozofija 20. stoletja: filozofija prava, socialna filozofija, teorija delovanja, teorija odločanja, teorija iger, etika, filozofija države, filozofija politike, filozofija ekonomije;
- Praktična etika kot filozofija akcije: enakost (spolna, rasna), splav, samomor, evtanazija, umetno oplojevanje, pornografija, pravice živali, mamila, smrtna kazen, vojna, genski inženiring, ljudje v stiski, med svobodo in varnostjo ...;
- Doseg in meje človekove svobode v obdobju postmoderne.

Temeljna literatura:

- Jelovac, Dejan: *Principi postmoderne praktične filozofije*, FUDŠ, Nova Gorica (v pripravi)
- Aristotle, *Politics*, Dover Publications, Mineola, New York, (2000)
- Kant, Imanuel (2003): *Kritika praktičnega uma*, 2. natis, Zbirka Analecta, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana.
- Mill, John Stuart (1968): *Principles of Political Economy: With Some of Their Applications to Social Philosophy*, Books III-V, University of Toronto Press, Toronto, Routledge&Kegan Paul, London.
- Mill, John Stuart in Bentham, Jeremy (1987): *Utilitarianism and Other Essays*, Penguin Books Ltd., London.
- Singer, Peter (2004): *Razmislimo znova o življenju in smrti – sesutje naše tradicionalne etike*; Studia Humanitatis, Ljubljana.

Predvideni študijski dosežki:

Študent/študentka:

- v povezavi z drugimi predmeti pozna in razume relevantna poglavja ter pojmovno-kategorialni aparat na polju praktične filozofije;
- pridobi vpogled v bistvo ključnih fenomenov postmoderne sveta na področjih človekovega praktičnega delovanja;
- razume in razsoja temelj in horizont družbeno-kulturnega, socio-političnega, zgodovinsko-teoretskega in vrednostno-moralnega sklopa dogajanja kot pomembnih notranjih okoljih oz. dimenzijah sistema sodobnih razvitih družb;
- pozna in uporablja osnovne metode in tehnike razreševanja filozofskih problemov, sporov in odprtih vprašanj;
- zavzame stališče do ključnih filozofskih vprašanj, problemov, šol oz. smeri v sodobnem svetu;
- sprejme in kritično ovrednoti strokovnost in etičnost uporabljenih metod;
- preizkusi in kritično ovrednoti primernost določene metode za analizo konkretnega problema;

- pridobi vpogled v bistvo dobrih praks, njihovo vlogo, mesto in pomen za sodobno družbeno življenje;
- pridobi čut za moralno odgovornost do notranjega in zunanjega okolja organizacije;
- usposobi se za implementacijo poslovnega ravnanja v slogu dobrega gospodarja;
- izvede študijo primera in primerjalno študijo primera;